

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Vláda Slovenskej republiky na základe uznesenia č. 616/2023 zo dňa 20. novembra 2023 obnovila kontrolu na vnútornej hranici Slovenskej republiky s Maďarskom, a to v súlade s čl. 25 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) v platnom znení, na 30 dní, teda od 24. novembra do 23. decembra 2023.

Toto rozhodnutie reagovalo na dlhodobu nepriaznivú situáciu s nelegálnou migráciou v Európskej únii, a teda aj na území Slovenskej republiky, ako aj na novovzniknuté riziká v súvislosti s konfliktom v Izraeli, ktorý môže iniciovať ďalšie migračné vlny.

Rovnaké opatrenia uplatnila aj väčšina štátov Európskej únie (napr. Česká republika, Poľská republika, Rakúska republika, Spolková republika Nemecko, Slovinská republika, Talianska republika, Dánske kráľovstvo, Nórske kráľovstvo, Švédske kráľovstvo), pričom niektoré štáty majú obnovené kontroly svojich vnútorných hraníc až do 11. mája 2024.

Podľa čl. 25 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc „Ak závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti v dotknutom členskom štáte trvá dlhšie, ako je doba stanovená v odseku 1 tohto článku, tento členský štát môže po zohľadnení kritérií uvedených v článku 26 a v súlade s článkom 27 predĺžiť dobu kontroly svojich vnútorných hraníc na základe rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v odseku 1 tohto článku, a zohľadnenie všetkých nových prvkov na obnoviteľné obdobia v trvaní najviac 30 dní.“ Podľa čl. 25 ods. 4 „Celková doba obnovenia kontroly vnútorných hraníc, vrátane všetkých predĺžených dôb kontroly v zmysle odseku 3 tohto článku, neprekročí šesť mesiacov. V prípade výnimočných okolností uvedených v článku 29 možno uvedenú celkovú dobu predĺžiť najviac na dva roky v súlade s odsekom 1 uvedeného článku.“

Výsledkom zavedených kontrol na vnútornej hranici Slovenskej republiky s Maďarskom je výrazné zníženie počtu nelegálnych migrantov. Za mesiac november bolo zadržaných už len 34 osôb, zatiaľ čo v mesiaci október to bolo 6809 osôb.

Možno konštatovať, že zavedenie kontrol na vnútorných hraniciach, spolu s obdobnými opatreniami susedných štátov má aj preventívny charakter. Vzhľadom na novovzniknuté riziká v súvislosti s konfliktom v Izraeli, je nutné v kontrole vnútornej hranice s Maďarskom pokračovať, nakoľko ide o dôležité opatrenie aj v boji proti terorizmu.

Kumulácia nelegálnych migrantov na našom území predstavuje celé spektrum problémov, od zabezpečenia ich základných životných potrieb, cez lekársku starostlivosť až po ich odchod z našej krajiny, pričom existuje riziko ich vrátenia zo strany ostatných štátov. Táto situácia si vyžaduje nasadenie dostatočného počtu síl a prostriedkov, a to predovšetkým z radov Policajného zboru. Potreba viazať tieto počty policajtov v súvislosti s riešením nelegálnych migrantov na

našom území spôsobuje ohrozenie vnútornej bezpečnosti Slovenskej republiky a verejného poriadku.

Na základe uvedeného sa navrhuje predĺžiť kontrolu vnútornej hranice Slovenskej republiky s Maďarskom na ďalších 30 dní, a to od 24. decembra 2023 do 22. januára 2024.

Kontroly sa budú vykonávať rovnako ako doteraz, kontinuálne po celej dĺžke vnútornej hranice Slovenskej republiky s Maďarskom flexibilným spôsobom primerane aktuálnej hrozbe a v závislosti na vývoji bezpečnostnej situácie.

Návrh nariadenia, ktorým sa dočasne obnovuje kontrola hraníc na vnútorných hraniciach Slovenskej republiky s Maďarskom bude mať vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú uvedené v doložke vybraných vplyvov.

Návrh nariadenia je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1

V § 1 sa na základe § 13 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov navrhuje predĺžiť dočasné obnovenie kontroly na vnútornej hranici Slovenskej republiky s Maďarskom v súlade s čl. 25 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc v dňoch 24. decembra až 22. januára 2024. Kontrola sa bude vykonávať na úsekoch vnútornej hranice, kde je podľa operatívnych zistení hrozba nelegálnej migrácie a spôsobom, ktorý podľa možností čo najmenej obmedzí plynulosť cezhraničnej premávky.

K § 2

Účinnosť nariadenia vlády sa navrhuje tak, aby bola zabezpečená kontinuita vo vykonávaných kontrolách na vnútornej hranici Slovenskej republiky s Maďarskom, teda dňom 24. decembra 2023.